

[C. C. Heilesen.]

Idé, som den alt for tidligt afdøde svenske Politiker, Advokat Karl Staaf som Sveriges Statsminister i en Tale i 1913 bl. a. karakteriserede omtrent saaledes: Den store Idé om et Folk, som helt afskaffer Rusdrikkens Forbandelse, og som derigennem rejser sig til en fysisk og aandelig Kraft som aldrig før, den Idé dør ikke, og den vil aldrig strække Vaaben; den vil leve, og den vil sejre.

Ud fra disse Synspunkter anbefaler jeg paa Forslagsstillernes Vegne det foreliggende Lovforslag til velvillig Behandling her i Tinget.

Indenrigsministeren (Kragh): Det Lovforslag, som her foreligger til Behandling, er en næsten uændret Gengivelse af et Mindretalsforslag, som findes aftrykt i andet Afsnit af den Betænkning, som den anden Ædruelighedskommission af 16. Juli 1914 afgav den 16. September 1927. Jeg anser denne Betænkning for at være et meget fortjenstfuldt Værk, som tjener Kommissionen, dens Formand og dens Medlemmer til Ære, og jeg mener, at vi alle skylder Anerkendelse og Tak til de Politikere og de Videnskabsmænd paa mange forskellige Omraader, som her har været kaldt til Arbejde, til de Afholdsvener og til de i Spørgsmaalet socialt interesserede Mænd, Embedsmænd o. s. v., som har udført dette Arbejde, fremskaffet dette Værk om et af Tidens store og brændende Spørgsmaal. I Betænkningen er der, som ærede Medlemmer, der har sat sig ind i den, vil vide, fremført en grundig Redegørelse for alle Sider af Alkoholspørgsmaalet særlig i Relation til et Alkoholforbud. Alle Sider af denne Sag er optaget til Undersøgelse, er alsidigt belyst; og Videnskaben, som er objektiv, som ikke tager Stilling til et Spørgsmaal, der ikke er fuldt videnskabeligt afklaret, om hvilket Døgnets Strid endnu raser, har paa mange af Betænkningens Sider givet objektive Oplysninger af stor Værdi i den Tid, der kommer, til Afklaring af selve Spørgsmaalet. Men den, der tror, at han kan gaa hen og læse sig til en færdig Anskuelse om Alkoholspørgsmaalet og Forbudet i denne Betænkning, vil blive skuffet. Det er overladt den vedkommende, saaledes som det ogsaa bør være, efter et grundigt Studium af Sagen at tage sit Standpunkt og tilegne sig en Overbevisning. Betænkningen er jo meget omfattende, den fylder over 800 Sider. Jeg skal aldeles ikke her komme ind paa Enkeltheder, men kun henpege paa det rigelige, baade lægevidenskabelige, statistiske og

socialle, Materiale til Bedømmelse af Problemet, som her er samlet. Og det er mit Haab, at denne Betæknings Fremkomst skal give Anledning til et mere velfunderet Kendskab til disse Spørgsmaal i den danske Befolkning, end der hidtil har været til Stede.

Betænkningen indeholder naturligvis ogsaa en fyldig Redegørelse for det, som man i første Række har Brug for i Praksis ved Spørgsmaalets Afgørelse, nemlig Ædruelighedsarbejdets Resultater her i Landet og det øjeblikkelige Standpunkt her. Ogsaa paa dette Punkt forekommer det mig, at der er givet en fyldestgørende Redegørelse. Og jeg vil her gerne tilføje, at jeg synes, at vi har Lov til at glæde os over dette Slægtleds vidunderlige Fremskridt med Hensyn til Skabelsen af et ædrueligt Folk. Men samtidig maa vi paa den anden Side erkende, at til Endemaålet er der langt frem. Naar jeg siger Endemaålet, ved jeg vel, at det kan sættes forskelligt, men hvordan man end sætter det, er der langt frem. Det kan sættes enten — og det er jo Flertallets Stilling i Kommissionen — saaledes, at det, der skal tilstræbes, er et Folk, hvorfra Alkoholmisbruget er fjernet, eller et Folk, som indenfor sit Omraade har bragt alt, som har Forbindelse med stærke Drikke, til Ophør ved Gennemførelse af det absolutte Forbud. Dette sidste er jo til syvende og sidst, trods det her foreliggende Lovforslags Opbygning og Basis i det bestaaende, Forslagsstillernes Mening. Og det bliver altsaa efter dette Lovforslags Fremsættelse her i Tinget, ved dets Behandling her i Salen og ved den sandsynligvis kommende Udvalgsbehandling, Rigsdagens Sag at tage Standpunkt til disse to Endemaal.

Hertil er jo ikke blot et Studium af Alkoholen som Nydelsesmiddel overfor den enkelte Person, Alkoholens personlige og sociale Følger, nødvendigt, men det er ogsaa nødvendigt at søge til det Erfaringsmateriale, der er tilvejebragt i andre Lande. Og under dette sidste Studium, hvortil Betænkningen ogsaa afgiver et meget righoldigt Materiale, maa man ikke glemme, at den endelige Dom neppe endnu kan fældes. Thi Erfaringernes Aar er jo intetsteds saa mange, at noget absolut kan siges, og det gælder i dette Spørgsmaal, som det gælder i alle, at det sete afhænger i høj Grad af Øjnene, der ser, og det, hvad enten man studerer Spørgsmaalet i trykte Redegørelser, eller man selv gør Studier i Marken.

Nu har Mindretallet i Ædruelighedskommissionen altsaa ment, at Sagen burde frem for den danske Rigsdag, trods Flertallets